

DE BOOMKIKKER IN DEN ACHTERHOEK.

(Naar aanleiding van een bericht van den heer H. J. Meyer in de Levende Natuur Dec. '24).

ALS ik van boomkikkers lees, gaan mijne gedachten altijd naar mijne geboorteplaats in den Achterhoek, naar Hoog-Keppel. Daar leven ze in overvloed. Midden in den zomer zitten ze op de braam-struiken, in 't volle zonnetje; 'k denk om de vliegjes, die op de braam-bloesem afkomen. Op els en hazelaar vindt ge ze niet. Ze hebben 't mooie, groene lijf plat tegen het bramenblad gedrukt en glimmen van de warmte, die dikke, vette kikkers. Er zijn ook massa's kleine diertjes, de generatie van dit voorjaar. Op één blad, soms vier of vijf tegelijk, en dan zoo blad aan blad. Tellen och kom, ge denkt er niet aan! Vangen dat kan, probeer het maar! Na oefening, lukt het wel. Ge krijgt kikkertjes en vooral ook braam-stekels in overvloed. De kleine exemplaren blijven op de bramen aan den waterkant, de grootere gaan verder, het bosch in.

Als tegen den avond het weer veranderen gaat, zal de boomkikker u dat van te voren wel zeggen. Hoor maar, hij roept uit de haag. Als ge niet beter weet, denkt ge aan het blaffen van een kefferig hondje. 't Is precies het geluid van de flamingo's in Artis. Kent ge de boomkikker-roep? Dan kunt ge met zekerheid beoordeelen, of het dier in een bepaalde streek voorkomt.

'k Heb wel eens boomkikkers meegenomen naar Bussum en ze in mijn tuintje in 't groen gezet. Soms, midden op den dag, gingen ze roepen. Als ze dan later uit de buurt verdwenen, verwachtte ik steeds een berichtje in de kranten over boomkikkers in 't Gooi. Nooit gelezen.

Waar leeft nu de boomkikvorsch in den Achterhoek? 'k Zou durven zeggen, overal waar de omstandigheden voor de vermenigvuldiging gunstig zijn. Waar bosch is, of wilde hei met een waterplas, die 's zomers niet uitdroogt.

In Doetinchem hoorde ik ze in de moerasjes bij den Kruisberg en overal in de bosschen naar den kant van Hummelo. Op Slangenburg, dat sprak van zelf. In Varseveld, in Winterswijk, in Aalten. Jaren geleden reisde ik nogal eens laat in den avond van Winterswijk naar Doetinchem. Als 't dan voorjaar was, in April of Mei, en 't lokaaltreintje stopte om de zooveel minuten, was het aardig, om overal de boomkikkers te hooren. 't Was met den nachtegalen-zang 't eenige geluid in den stillen nacht. Een typisch geluid! Kent ge het? Misschien levert men het u later per radio, maar nu wil ik u anders helpen.

Dus! Op een mooien, stillen voorjaars-avond stapt ge tegen dat het donker wordt, uit de tram of de auto-bus te Hoog-Keppel. Tegenover het station het bosch in. Al gauw komt ge aan een berkenlaantje heel oud, heel mooi. Eén van de mooie laantjes van den Ulenpas, 't openbare voetpad van Drempt naar Hoog-Keppel.

Even 't laantje in naar rechts. Mooie eike-boomen. Aan weerskanten water. De „Klokkenkamp.” Rust in vrede! Zet u in 't bosch op 't mos en wacht. De avond valt. Ge komt onder den indruk.

Dan in eens begint de eerste boomkikker te roepen. Ge luistert. De tweede volgt, de derde . . . en dan roepen ze allemaal. Als ge nu werkelijk ontvankelijk bent voor nieuwe natuur-indrukken, zou ik op dat oogenblik uw gezicht wel eens willen zien.

Springt ge op, dan zwijgt uw naaste kikker-buurman, gevolgd door de tweede en de derde, tot alle stil zijn.

Blijf nu rustig en het concert begint opnieuw. Met het licht van uw zak-lantaarn kunt ge in de struiken de muzikanten wel vinden. Ze springen weg of blijven zitten en blaffen voort met de witte blaas onder den bek. De meeste exemplaren zijn groen, sommige grijs. Midden in den zomer heb ik nooit grijze gevonden.

Er zijn menschen te Hoog-Keppel, die elk jaar opnieuw luisteren of de kikkers al roepen, zooals men elders verlangt naar de ooievaars op 't dak of de lepelaars in 't riet. Als ze eenmaal begonnen zijn, schreeuwen ze avond aan avond, Na 't eierleggen verlaten ze het water en houdt het roepen op.

Voor opgave van datum, wanneer ze dit voorjaar roepen en voor vriendelijk geleide, kan ik belangstellenden wel een adres ter plaatse geven.

Misschien maakt de afdeeling Doetinchem der N. N. V. wel eens een nachtelijke excursie.

Bussum, Jan. '24.

J. F. KNAKE.

DE PLANTENGROEI VAN AMELAND.

II. DE KOUIDUINEN EN HET OERD.

REEDS den tweeden dag van ons verblijf op dit eiland besloten wij een tocht te maken in oostelijke richting. Wij zouden ons niet te lang ophouden tusschen Nes en het nabijgelegen Buren en trachten de duinen in de omgeving van de oostelijke eendenkooi, de Kooiduinen, te bereiken. Komt men van Nes, dan ziet men al spoedig de boerderijen van Buren liggen, oorspronkelijk Nesserburen genaamd. Het woord Buren houdt waarschijnlijk verband met het Friesche „bûrren”, welks beteekenis nabij komt aan het Hollandsche „buurt”, er echter niet mee samenvalt¹⁾. In de verte maakt dit dorp, dat gebouwd is van gele Friesche steen, die aan de lucht min of meer grauwwerft, een somberen indruk.

Ook ontbreekt het geboomte, dat Nes zulk een vriendelijk aanzien geeft. Doch naderbij gekomen, komt weer die geest van gemoedelijkheid over ons, die de wo-

1) Waling Dykstra. Friesch Woordenboek I.